

Vlinders zijn vrij
(Butterflies are free)

Komedie in twee bedrijven

door

LEONARD GERSHE

vertaling

Josephine van Gasteren

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **VLINDERS ZIJN VRIJ - BUTTERFLIES ARE FREE** gaan opvoeren, dienen in alle programma-boekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **LEONARD GERSHE** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **4** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Don Baker

Jill Tanner

Mrs. Baker

Ralph Austin

EERSTE BEDRIJF

Scène 1

Een warme morgen in juni. De zon schijnt door het raam. Voor het doek opgaat, hoort men Don zingen bij een rock-melodietje wat uit de taperecorder komt. Hij is 20 jaar oud, slank en ziet er goed uit. Hij draagt een bruin overhemd en een linnen broek. (*zgn. "suntan": een linnen broek in een geelachtige-rode kleur*) Zijn haar is achterovergekamd en hij is blootsvoets. De telefoon gaat over. Don gaat naar de sofa en draait de taperecorder uit, gaat naar de keuken, vult bij het aanrecht zijn glas met water en stopt een stukje ijs in zijn mond. Gaat dan naar de telefoon.

Don (*neemt hoorn op*): Verdomme, moeder... ik wist het, hè? Als jij aan de lijn hangt, gaat de telefoon nooit "gewoon" over. Nee, dan hoor je alleen maar: Denk aan de M.... voor al die MILJOEN dingen, die ze je gegeven heeft.... 't Gaat mij best, dank je..... Hoe is 't met jou?.... Het is hier warm. Hoe is het in Scarsdale?.... Nou, 't is hier ook warm hoor. De kamer is geweldig. Heerlijk.... Gisteravond? Gisteravond heb ik niets uitgevoerd.Ik bedoel, ik ben niet uitgegaan. Ik had een paar vrienden hier.... feestje.... God, ik weet niet meer hoeveel mensen er waren.... Moet je nu persé het aantal weten? Nou, twaalf en een half... Wat zou je daarvan zeggen?... Nee, 't is niet laat geworden... Wanneer?... Nee, nee... vanmiddag niet! Kan me niet schelen! Kom naar de stad, ga naar Saks, maar kom niet hierheen... Omdat we dat twee maanden geleden hebben afgesproken, is 't niet? (*plotseling hoort men het geluid van een televisie die hard aanstaat vanuit de aangrenzende kamer*) Wat?... Nee, ik heb m'n radio niet aangezet. 't Komt uit de andere kamer.... Weet ik niet.... een meisje... ze is een paar dagen geleden ingetrokken.... Ik weet niet hoe ze heet..... ik heb haar nog nooit ontmoet..... Het is haar radio..... Welnee, ze heeft hem niet steeds aan..... Ja, ik zal 't haar zeggen... Nee, ik WIL niet dat jij 't haar zegt. Ga nou maar naar Saks en dan naar huis.... Ik kan je haast niet verstaan... Morgen bellen we weer... Dag. (*Don hangt op, gaat dan naar de verbindingsdeur van de kamer en klopt. Hij is boos*) Zeg, alsjeblieft... (*klopt harder en schreeuwt*) Zou je die radio wat zachter kunnen zetten? (*televisieprogramma wordt afgezet*)

Jill (*stem*): Sorry, ik hoorde je niet.

Don: Ik vroeg alleen maar of je de radio wat zachter wilt zetten. Je hoeft 'm niet uit te doen, alleen wat zachter, alsjeblieft.

Jill (*stem*): Ik heb geen radio... 't Is de televisie.

Don: Wat het dan ook is... De muren zijn hier van bordpapier....

Jill (*stem*): Weet ik... van Kleenex. (*vloeipapier*) ...Koffie?

Don: Nee, dank je, net gehad.

Jill (*stem*): Ik bedoel voor mij.

Don: Tuurlijk... Kom binnen... (*Don gaat naar de keuken en draait de vlam op onder de koffiepot. Terwijl hij een kop en schotel uit de kast haalt, wordt er geklopt*) ..De deur is open... (*Jill Tanner komt binnen. Negentien jaar oud. Ze heeft iets broos, iets kinderlijks. Haar is lang en valt langs haar schouders op de rug. Ze draagt een "hippie" jurk met ritssluiting op de rug. Het bovenste gedeelte van de rits is open*)

Jill: Hallo!... Ik heet Jill Tanner.

Don (*zich naar haar toedraaiend, steekt zijn hand uit*): Don Baker.

Jill: Ik hoop dat je 't niet erg vind, dat ik mezelf zomaar heb uitgenodigd. (*draait haar rug naar hem toe*) Kun je m'n rits even dichttrekken? Ik kan er niet bij. (*er is even een zekere onhandigheid als Don zijn hand uitsteekt en de ritssluiting omhoog trekt*) Jouw zitkamer is groter dan de mijne.... Hoelang woon je hier?

Don: Een maand. Dit is de zitkamer niet. Dit is de hele flat! Behalve een grote badkamer.

Jill: Ik heb drie kamers. Keuken meegerekend. Ik ben hier twee dagen geleden komen wonen. Maar ik heb geen lang huurcontract getekend. Ik huur per maand... God, wat ben jij netjes, zeg... 't Ziet er hier zo opgeruimd uit.

Don: Dat is niet zo moeilijk als je niets hebt.

Jill (*rondkijkend*): Ik heb ook niks, maar wat ik heb, slingert overal rond. Ik ben een sloddervos. Ze zeggen, dat jongens netter zijn dan meisjes.... (*kijkt op*) Dat dakraam vind ik enig. Dat heb ik niet. (*gaat naar bed*) Wat is dat?

Don: Wat?

Jill: Dat ding op stelten.

Don: Oh, mijn bed.

Jill (*klimt op het laddertje*): Je bed????.... Oh... het absolute einde....

Don: Vind je 't leuk?

Jill (*klimt op het bed*): Dit is het geweldigste bed, dat ik ooit heb gezien... en ik heb er een paar gezien.... Heb je het zelf gemaakt?

Don: Nee, de jongen die hier voor mij woonde heeft het gemaakt. Hij was een "hippie"... Hij wilde "high" slapen.

Jill: Maar als je er uitvalt... Je zou wat kunnen breken.

Don: Uit welk bed je ook valt, je kunt altijd iets breken... (*hij schenkt koffie in de kop, gaat naar de koffietafel en zet de kop neer*) Melk en suiker?

Jill: Nee, zwart.

Don: Ik had jouw flat kunnen krijgen, maar ik heb deze genomen

vanwege het bed.

Jill: Dat snap ik... *(over naar de sofa)* Weet je, ik koop bloemen en belachelijke dingen zoals keukendoeken en papieren servetjes, maar ik vergeet steeds koffie te kopen. *(Jill installeert zich op de sofa en trekt benen onder zich. Zij pakt de kop koffie en neemt kleine teugjes)*

Don: Is ze heet genoeg?

Jill: Heerlijk. Dit redt mijn leven. Ik zal me wel revancheren.

Don: Dat hoeft niet.

Jill: Heb je keukendoeken nodig? Of papieren servetjes?

Don: Nee.

Jill: Ik heb ook een bende lampen... van alles.... behalve koffie.... Mag ik je iets persoonlijks vragen?

Don: Je gaat je gang maar.

Jill: Waarom wil je niet dat je moeder hier komt?

Don: Hoe weet je dat?

Jill: Als jij mij kunt horen, dan kan ik JOU ook horen. Het geluid gaat precies onder die deur door... Waarom is die deur daar eigenlijk?

Don: Jouw flat en mijn flat waren eerst één appartement. Toen dat in tweeën gesplitst werd, hebben ze die deur gewoon op slot gedaan in plaats van dicht te plakken. Waarschijnlijk voor het geval ze het er weer bij willen trekken tot één flat.

Jill: Je hebt mijn vraag nog niet beantwoord.

Don: Sorry, ik ben vergeten wat je me vroeg.

Jill: Waarom wil je je moeder hier niet hebben?

Don: Dat is een lange geschiedenis.. Nee, eigenlijk is het een kort verhaal. Het is al zo lang aan de gang. Ze wilde niet dat ik het ouderlijk huis verliet.... Ze denkt dat ik het in m'n eentje niet klaarspeel. Uiteindelijk kwamen we overeen, dat ik het twee maanden zou proberen.... Ze moet twee maanden wegblijven. Ik heb nu nog één maand voor de boeg.

Jill: Waarom zei je tegen haar, dat je gisteren een feestje had?

Don: Nou zeg... jou ontgaat ook niet veel, is 't wel?

Jill: Niet veel, nee....

Don: Ik zeg ALTIJD tegen haar dat ik een feestje heb.... of er juist vandaan kom... Ze zou toch niet begrijpen waarom ik hier liever alleen ben dan haar en de huishoudster gezelschap te houden... Ze zou 't hier ontzettend vinden.... Ze heeft er nu al de pest aan, zonder het ooit gezien te hebben.... Het eerste, wat ze zou zeggen als ze hier binnenkwam is: "Ooooh... ik zou wel kunnen huilen...."

Jill: Huilt ze veel?

Don: Nee... ze dreigt er alleen maar mee.....

Jill: Als ze werkelijk zou willen huilen, stuur haar dan maar naar mijn

flat... Jij bent tenminste netjes... Jij bent oud genoeg om op jezelf te wonen, is 't niet?... Ik ben 19.... Hoe oud ben jij?

Don: In mijn moeders ogen ben ik nog elf.... en word ik tien!..

Jill: Dan moeten we dezelfde moeder hebben.... De mijne zou het liefst willen, dat ik m'n hele leven kind bleef... of zolang als zij leeft.... Dan wordt ZIJ niet oud, snap je?... Ze vindt het zalig als de mensen zeggen dat we er uitzien als zusters.... En als ze het niet zeggen, zegt ZIJ het wel... Heb jij een baan?

Don: Nee, nog niet.... maar ik speel gitaar en ik heb 't een en ander in het vooruitzicht.

Jill: Gisteravond heb ik je gehoord.

Don: Dat spijt me.

Jill: Nee, 't was goed zeg.... Eerst dacht ik dat het een grammofoonplaat was, totdat je een liedje een paar maal over speelde....

Don: Ik kan geen muziek lezen, dus leer ik het phoenetisch. Ik probeer een nummer samen te stellen.

Jill: En dan?

Don: Nou, dan ga ik proberen wat geld te verdienen... Eén ding weet ik zeker: ik ga nooit meer terug naar Scarsdale.

Jill: Wat is Scarsdale?

Don: Ken je Scarsdale niet?

Jill: Ik ken de Oostkust niet zo goed... Ik kom uit Los Angeles.

Don: Scarsdale ligt even buiten New York, ongeveer 20 mijl.

Jill: En woon je daar?

Don: Nee, ik woon HIER!.... Ik heb er gewoond.

Jill: Scarsdale.... S c a r s d a l e... klinkt als een ziekenhuis, waar ze plastische chirurgie toepassen... Is er nog koffie?

Don (*dooft sigaret in asbak*): Zoveel als je wilt.

Jill: Ik zal 't wel halen.

Don (*staat op en steekt hand uit naar de koffiepote*): Ik ga al... (*Jill geeft hem de kop. Hij gaat naar de keuken om koffie te schenken*) Hoe heet je ook weer?

Jill: Jill... Jill Tanner... Technisch gesproken eigenlijk mevrouw Benson... Ik ben eenmaal getrouwd geweest.. Toen was ik zestien!!!.....

Don: Zestien????... Vonden je ouders dat goed?

Jill: Mijn moeder wel.... Ik zei dat ik zwanger was, maar 't was niet zo... Ze heeft haar ogen uitgehuld..... Ze haatte de gedachte, dat ze grootmoeder zou worden.... Ik wed dat ik weet wat je denkt....

Don: Wat?... (*Don komt terug en zet kop koffie op tafel, gaat dan weer zitten*)

Jill: Jij dacht: Nou, die ziet er niet als een gescheiden vrouwtje uit....

Don: Nee, dat dacht ik niet... Hoe ziet een gescheiden vrouw er uit?

Jill: Zeg, kom nou.... meestal lopen ze tegen de 35, hebben strakzittende jurken en lakschoenen met hoge hakken aan, en hebben enorme tieten... Ik zie er meer uit als het voorgedij-kind waarom gevochten wordt.

Don: Hoe lang was je getrouwd?

Jill: God... 't leek weken... maar 't duurde maar zes dagen. (*steekt sigaret op*) Jack kon het niet helpen... Niemand kon 't helpen... 't Was gewoon één van die vreselijke vergissingen, die je soms maakt... Je weet, dat het een vergissing is en toch zet je door....!

Don: Wat voor een man was hij?

Jill: Jack?.... Oh... (*niet op haar gemak*) Ik kan eigenlijk moeilijk over hem praten.....

Don: Doe 't dan maar niet... Neem me niet kwalijk.

Jill: Nee, ik praat WEL over hem... Soms is het wel eens goed iets te doen wat je eigenlijk liever niet zou doen.... Dat ruimt van binnen een beetje op... Hij was vreselijk lief... en eh..... vlot.... maar een beetje jongensachtig... onvolwassen.... Je snapt me wel, hè?.... Meisjes worden veel sneller volwassen dan jongens. Jongens zijn netter, maar meisjes worden sneller volwassen... Toen we elkaar ontmoetten, was het meteen raak! Je reinste vuurwerk!... Ik weet niet of ik me helemaal goed uitdruk, maar.... het was een verrukkelijke soort hartstocht... alsof het tweemaal per dag kermis was... Nou ja, en voor we het wisten stonden we in het stadhuis en waren we getrouwd.....

Don: Hoelang kende je 'm?

Jill: Twee of drie weken... Maar denk je even in... daar gingen we toch maar de huwelijksboot in!!!.... Ik zat nog op school, stond voor twee exams en daar zat ik ook over in, hè?.... Ik hoorde de ambtenaar zeggen: "Verklaart u, Jack, deze vrouw als echtgenote tot u te nemen en getrouwelijk alle plichten te zullen vervullen, die de wet aan de huwelijks staat stelt?.. Stel je DAT even voor... door het leven te gaan als Jack en Jill?!.. En dan nog: Tot de dood u scheidt... Dat was geen bruiloft meer... dat was een begrafenis..!!

Don: Jezus... (*steekt een sigaret op*)

Jill: Als je er goed over denkt, is zo'n trouwerij eigenlijk een erg sombere aangelegenheid... Ik haat nu eenmaal alles wat somber is... en ja, hoor, daar stond ik... of lag ik... levend begraven.... onder Jack Benson.... Ik wilde gillend van ellende de donkere nacht inrennen.....

Don: En heb je dat gedaan?

Jill: Dat kon ik niet.... Het was tien uur 's morgens... Ik bedoel je kunt om tien uur 's morgens toch niet gaan staan gillen.... Dus viel ik flauw... Was ik maar flauwgevallen voordat ik JA had gezegd... (*Don tipt as van z'n sigaret op de tafel waar eerst de asbak stond, die Jill verplaatst*)

heeft. Jill reageert er even op, maar haalt dan de schouders op)

Don: Maar waarom had je, toen je toch getrouwd was, niet geprobeerd er iets van te maken?

Jill: Dat HEB ik geprobeerd, geloof me... Zes dagen lang... Maar 't lukte niet.

Don: Was je verliefd op hem?

Jill: Ja, op MIJN manier.

Don: Wat is JOUW manier?

Jill: Ik weet 't niet... Nou ja ik vind, dat, alleen omdat je van iemand houdt, het toch niet nodig is om de rest van je leven met hem door te brengen. Maar Jack hield van me, ik bedoel dat ie echt, echt van me HIELD... en ik heb hem gekwetst en dat vind ik vreselijk... Ik wil niemand kwetsen... Tenslotte is het huwelijk een verplichting, is 't niet?... Ik wil niet "verplicht" of "gebonden" zijn... Kun je dat begrijpen?

Don: Ik begrijp het wel, maar ik ben 't er niet mee eens!

Jill: Dan begrijp je 't ook niet....! *(Don tipt weer as op de tafel, Jill kijkt hem verwonderd aan)* Wat krijgen we nou? Dan heb ik me TOCH vergist.... Misschien worden jongens toch sneller volwassen en zijn meisjes netter.

Don: Hoe bedoel je?

Jill: Misschien weet jij het wel en ik niet.... Is as zo goed voor een tafelblad?... Waarom smijt je je as op de tafel neer?

Don: Heb je de asbak dan verzet?

Jill *(houdt de asbak in de hoogte)*: Hier, voor je neus!... Ben je blind?

Don: Ja!!

Jill: Wat bedoel je met... JA...???

Don: Ik bedoel... "Ja... ik ben blind!"

Jill: Je houdt me voor de gek.

Don: Nee, ik ben blind... Ik ben altijd blind geweest!

Jill: Echt blind?.... Niet... eh... bijziende...?

Don: Totaal blind!... Ik kan niets zien! *(Jill leunt voorover en beweegt haar handen voor Dons ogen. Als hij niet reageert, begrijpt ze de bittere werkelijkheid)*

Jill: God... sorry, zeg... Ik hoop niet, dat ik iets gezegd heb....

Don: Je hoeft er niet verlegen om te worden. Dat ben ik ook niet.

Jill: Waarom heb je 't me niet verteld?

Don: Dat heb ik toch?

Jill: Nee... toen ik binnenkwam.

Don: Je vroeg me er toch niet naar?

Jill: Waarom zou ik? Je gaat toch niet zomaar iemands huis binnen en zegt "Ik ben Jill Tanner... Ben jij blind?"

Don: Precies!..... En als ik met iemand kennismaak, zeg ik ook niet: "Ik

ben Don Baker, maar denk erom, ik ben zo blind als een vleermuis".

Jill: Jezus nog toe.... Ik vind dat je 't me gewoon had moeten zeggen...
Ik zou 't jou WEL verteld hebben.

Don: Och... ik wilde wel eens weten hoelang het zou duren voor je erachter kwam... Nu weet je 't... Ga je nu ook gillend de donkere nacht in, of ga je flauwvallen?

Jill: Hoe kun je daar nu grapjes over maken?

Don: Luister nu goed naar me... Wat mij stapel maakt, is medelijden!... Ik wil het niet en ik heb het ook niet nodig!.... Doe me dus alsjeblieft een genoegen.... GEEN MEDELIJDEN!!!! Ik heb met mezelf ook geen medelijden, dus waarom zou jij het dan WEL hebben?

Jill: Je bent zo... eh... "aangepast"...!

Don: Nee, dat ben ik NIET. Ik hoefde me nooit aan te passen. Ik ben blind geboren... Als ik eerst had kunnen zien en dan blind zou zijn geworden, dan zou het wat anders zijn... Blind zijn is voor mij iets heel gewoons.... Toen ik zes jaar was, ontdekte ik pas dat de anderen niet blind waren. En toen maakte het eigenlijk weinig verschil... Dus... laten we er geen punt van maken... Oké?... En als we eens zouden kunnen lachen, des te beter!

Jill: Lachen?... Om blind te zijn?

Don: Nee, niet "om blind te zijn"... Kun je dat niet vergeten?

Jill: Ik weet 't niet... Jij bent de eerste blinde, die ik ontmoet...

Don: Gefeliciteerd... Jammer dat er geen prijzen voor worden uitgereikt.

Jill: Ik heb wel blinde mannen GEZIEN... op straat.... je weet wel met een hond.... Waarom heb jij geen hond?

Don: Die vallen zo op... Ik doe het liever zelf!

Jill: Maar is het dan niet moeilijk om zo in een grote stad je weg te vinden?... IK vind het al moeilijk.

Don: Helemaal niet... Ik kom best uit de voeten met die stok... Ik weet precies hoeveel stappen het zijn naar de kruidenier... de wasserette... de drogist.... de sigarenwinkel...

Jill: Waar is er in de buurt een wasserette?... Ik moet er nodig heen.

Don: Naast de delicatessenwinkel... 41 stappen vanaf de voordeur.

Jill: Heb ik niet gezien.

Don: Ik zal je 'm wijzen.

Jill: En hier.... in de flat? Ben je niet bang overal tegenaan te lopen? Je zou jezelf kunnen bezeren.

Don: Ik heb de hele kamer precies in m'n hoofd. *(loopt makkelijk en zelfbewust door de kamer, daarbij ieder voorwerp wat hij aanraakt of aanwijst bij de naam noemend)* Bed.. badkamer... boekenkast... gitaar.... m'n stok..... *(hij neemt de witte blindenstok, houdt deze in de hoogte en zet hem daarna weer terug op de plank)*

Jill: Wat zijn dat voor boeken?

Don: Braille.... voordeur.... taperecorder.... *(loopt door)* eettafel..... bad.... *(gaat snel naar de ladenkast die tegen de deur van Jills slaapkamer is geplaatst)* commode.... *(raakt voorwerpen aan die erop staan)* ...wijn.... nog eens wijn.... glazen..... *(trekt lade open)* linnengoed... *(sluit lade. Opent en sluit de deur, loopt naar de keuken)* ...keuken.... *(opent keukenkastje boven aanrecht)* ...borden.... kopjes..... glazen.... *(opent tweede kastje)* ...koffie, suiker.... zout en peper.... cornflakes.... ketchup.... enz..... *(keert terug naar Jill)* Zou je nu de asbak op z'n plaats willen zetten? *(Jill plaatst asbak op de tafel en Don drukt zijn sigaret uit. Hij zit op de sofa en spreidt met een zekere bravour zijn armen uit)* Voila!!... Als je niets verplaatst, kan ik het even goed als ieder ander!

Jill: Beter zelfs. Goeie God, in mijn flat kan ik nooit iets vinden. De ketchup komt in mijn kousenla terecht en m'n kousen in de oven. Als je nou werkelijk een complete chaos wilt zien... kom dan eens bij mij kijken... *(Jill onderbreekt zichzelf verlegen)* ...ik bedoel.... ik bedoelde....

Don: Ik weet wat je bedoelde... Rustig maar! 't Enige verschil tussen mij en een ander is het feit dat ik niet zien kan. Blind zijn is niet zo erg. Wat het soms voor mij moeilijk maakt, is de reactie van de mensen op mijn blindheid. Als ze nu maar eens "gewoon" deden.... Sommigen gaan het zich dan aantrekken, demonstreren schuldgevoelens... en dat kan niet, want dat terrein is al door mijn moeder opgekocht.... of ze behandelen me alsof ik middenin een Griekse tragedie sta. En dat is beslist niet het geval. Dus... doe gewoon.... Wees jezelf!

Jill: Ik zal 't proberen..... maar ik heb nog nooit een blinde ontmoet.

Don: Dat komt omdat we een klein select groepje zijn, zoals bijvoorbeeld de Eskimo's. Hoeveel Eskimo's ken jij dan wel?

Jill: Ik heb me nooit kunnen voorstellen dat er blinden zouden zijn zoals... zoals jij.

Don: Die zijn er ook niet... We zijn allemaal anders.

Jill: Ik bedoel.... ik heb altijd gedacht dat blinden een beetje.... nou ja, je weet wel een beetje spookachtig...

Don *(op sinistere toon)*: Maar natuurlijk... wij slapen de hele dag, hangend aan onze tenen aan de roe van het douchegordijn! Zodra het donker wordt, worden we wakker en vliegen bij de mensen door de ramen naar binnen. Vandaar die uitdrukking: "zo blind als een vleermuis".

Jill: Nee, nu zonder gekheid... Hebben blinden een zesde zintuig?

Don: Nee, als ik zes zintuigen had, zou ik er toch eigenlijk maar vijf hebben, is 't niet? Misschien zijn mijn andere zintuigen - gehoor,

gevoel en reuk iets meer ontwikkeld dan de jouwe omdat ik ze meer gebruik. Ik MOET wel!

Jill: Ik vind het geweldig dat je helemaal niet verbitterd bent. Jij kent geen verbittering, hè? (*Jill verplaatst zich naar het eind van de sofa, bedekt haar voeten met een kussen*) Ik zit nu ergens anders. Op de sofa.

Don: Weet ik.

Jill: Hoe weet je dat dan?

Don: Ik hoorde je... en je stem komt uit een andere richting.

Jill: Wow!... Hoe krijg je 't voor elkaar?!

Don: Heel eenvoudig. Sluit je ogen en luister... Weet je waar ik ben?

Jill (*wijst*): Daar!... Hé, je hebt gelijk, het lukt... Je bent geweldig. Ik geloof dat ik erg verbitterd zou zijn als ik niet zou kunnen zien. Ik zou onverdraagzaam zijn.

Don: Welnee, dat zou je niet.

Jill: Ik zou nooit zo opgewekt kunnen zijn als jij. Ik heb al die geweldige kwaliteiten niet... moed... en vastberadenheid...

Don: Ik ook niet. Ik ben van mezelf zo'n aanbiddelijk figuur.

Jill: En meer zelfs. Jij bent gewoon een veel beter mens dan ik.

Don: Heb je 't tegen mij of tegen Gunga Din?

Jill: Ik zou "niet zachtjes de vertrouwde nacht in gaan", maar "razen en tieren" tegen het sterven van het licht.

Don: Dylan Thomas.

Jill: Wie?

Don: Dat is een zin uit een gedicht van Dylan Thomas.

Jill (*aangenaam verrast*): Werkelijk? Wou je zeggen, dat ik Dylan Thomas citeer?

Don: Dat deed je toch juist?

Jill: Wat zeg je daarvan? Ik heb 'm nog nooit gelezen. Ik weet niet waar ik dat heb geleerd. Ik kan Mark Twain citeren. Wil je mijn lievelingscitaat horen? Van Mark Twain?

Don: Vooruit dan.

Jill (*citeert*): "Ik vraag slechts vrij te mogen zijn... Vlinders zijn vrij!.... De mensheid zal Harold Skimpole toch niet willen ontzeggen wat zij de vlinders wel gaf." (*op normale toon*) Ik vereenzelvig mezelf heel erg met vlinders. Vind je 't een mooi citaat?

Don: Ja, maar het is niet van Mark Twain.

Jill: Waarom niet?

Don: Omdat het door Charles Dickens geschreven is.

Jill: Weet je 't zeker?

Don: Ja, Harold Skomoole is een figuur uit "Het Grauwe Huis" van Dickens.

Jill: Ik heb Dickens nooit gelezen. Eerlijk gezegd heb ik ook nooit iets

gelezen van Mark Twain, maar ik heb altijd gedacht dat hij dat geschreven had. Heb jij gelezen... *(met ingehouden stem)* ...o, God.

Don: Ja, ik heb Dickens en bijna alle werken van Mark Twain gelezen... en hou ermee op bij ieder woord een instorting te krijgen. Ze zijn in braille uitgegeven.

Jill: Maar 't is toch afschuwelijk om een blinde te vragen of hij iets gelezen heeft....

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto